

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Pogovich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень:
 у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Манітоба.
 М. Погочів, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЛЛЕТЬСЯ РОБІТНИЧА КРОВ В КАНАДІ.

Ще не затерлася сліди крові страйкерів в Новій Скошії, пролітої під час боротьби компанії поліції проти майнерів, в якій убуто майнера Девіса і багатьох поранено, а вже наступили вісти з Дромгелера, що й там поліція постріляла молодого робітника Ламберта Ренерса. На Ренерса і ще шістьох молодих хлопців напала поліція, коли вони сиділи на горбку довкола роскладеного вогню, оподалік від порохів майни Ей-бі-сі, та стала кричати: “Лови їх!” Хлопці настрашилися і почали втікати, але поліція окружила їх і зловила. Під час цієї облоги, Ренерса постріляли і він нахотівся зарав в шпиталі, а його товаришів узяли в провізійональних бараках, хоч ніякого оскарження проти них не зроблено. Поліція мабує ще тільки думав над тим, чим виправдати свій напад, стріляючи і арешт.

Тав розказують про цю подію добре поінформовані майнери. Але поліція говорить щось иншого. Вона каже, що ніби то поліція побовалася, що ці хлопці зібрався недалеко порохів для того, щоб забрати депо вибухових матеріалів, що є на складі в порохівні. Через те поліція приказала їм розійтись. У відповідь на цей приказ, ніби-то поспішали на поліціантів каміння і одного з них навіть мав камінець вдарити, після чого хлопці стали втікати. Коли вони не послушали приказу поліції, щоб спинитися, за ними кілька разів вистрілено, в наслідок чого Ренерс узяв від кулі, що потрапила йому в живіт.

З цих двох описів обох протилежних сторін, хоч як вони різняться між собою, велика безстороння людина зрозуміє ясно, що це був провокаційний і безпідставний напад поліції на невинних майнерських хлопців, зроблений в цілі створення такої пожежної, яке випрадувало-б стягнення більше поліції а той її війська проти майнерів в Дромгелері. Перше вого поліція тільки “догадувалася”, що хлопці “може” мали намір дістати вибухові матеріали з порохівні, отже не мала дієвої причини до них чіплятися. По друге, неможливо, щоб озброєні поліціанти — екіпажи-б там їх не було — діялися сімох молодих неозброєних хлопців, з яких тільки Ренерс має 21 літ, а прочі всі в віці від 16 до 19 літ. По третє, неможливо, щоб куля трапила Ренерса в живіт, коли поліціант стріляв в нього під час втечі в захід, а не в переду. На правду виглядає опис, який подають майнери, що поліція окружила хлопців і під час того, як вони втікали з кола, яким були оточені, поліціант, що був наспроти, або депо з боку від Ренерса, стріляв в нього і попав кулею в живіт. Зрозуміла річ, що поліція старалася виблудити себе.

В Дромгелері, як читачам нашої часопису вже відомо, йде зараз боротьба за визнання нової майнерської юні. Коли майнери Дромгелера побачили, що організація 18. дістркту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка поза їхньою околицею розлетілася й на її місці потворилася локальний майнерська організація, з яких вже сформовано нову, незалежну канадську майнерську юнію Майн Воркерс Юніон оф Канада, то й вони вирішили полішити стару організацію і створити свою незалежну локальну юнію. Тоді виникла хитра гра власників кошель і урядників Ю.М.В.А. Власники кошаль заявили урядникам нової майнерської юні, що вони не визнають її і угоди з нею не заключають, бо вони тільки що недавно підписали угоду з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка. У відповідь на це майнери заявили, що ніякої угоди з неіснуючою організацією Ю.М.В.А. вони не визнають, бо про таку нічого не знають і вийшли на страйк.

Як видно, власники кошаль не бажать, щоб цей повний страйк затягувався знову довгий час, через те пробують зраду робити його провокаційними методами. Заохочені успіхом приватної поліції БЕСКО в Новій Скошії, поліція в Дромгелері собі теж почала стріляти в безоружних робітників. І це робиться не в далекому Китаю, стріляють не колоніальних рабів, але в цивілізованій Канаді стріляють канадських робітників.

Хто з працюючих думав ще, що в демократичній, християнській, цивілізованій Канаді таке неможливо, щоб поліція та військо стріляли в робітників в інтересі капіталістів, того повинні переконатися події в Воторфорді, в Новій Скошії, і в Дромгелері в Альберті. Капітал не має милосердя ні серця для своїх жертв, де вони не жиди-б; він з однаковою людською жорстокістю не їхню кров скрив. Коли внаслідку ним раби не покоряться його волі і стануть домагатися полехи для себе, кращого життя, він з однаковою суворістю подавляє їхні змагання так в Африці, Азії, Австралії як і в Європі і Америці; так само смертно карає він за бунт проти капіталістичного рабства червонокіх Негрів в Африці, жовтих Китайців в Азії, як і білих своїх рабів в Європі і тут на американському континенті.

І як прикро дивитися на безпорадне положення працюючих мас в Канаді та Злучених Державах. Саме тепер, коли ллється кров працюючих задля забезпечення капіталістам більших зисків, немає сил, щоб підняти грізний протест, який примусив би капіталістичну класу застановаитися і повдержати своїх вбивців. Робітництво слабо організоване, фермери майже зовсім неорганізовані, тому пани гуляють і гнуть їх все більше до долу. Трейд-юніоні організації під контролею капіталістичних наймитів не здатні обертати навіть тих полехи, що їх робітники здобули за довгі роки важкої боротьби в минулому. Капіталісти далі успішно наступают на робітничу класу і просто ануцаються над ними.

Але послонці кажє, що немає ала, щоб не вийшло на добре. Хоч не завжди воно може й правда, але в цьому випадку во на справді успішно. Працюючі відкривають очі і вони починають ворухнутись. Повстає обурення проти капіталістичного бандитизму. Будиться в масах класова свідомість, ридиться бажання протидіяти акції капіталістів. Тому нема причини для свідомих робітників і фермерів падати духом. Цю хвилю треба використати для організації робітничих і фермерських сил. Треба зібрати робітників і фермерів на масові мітинги і посягати їх причини і значіння подій в Новій Скошії і Альберті

і протестувати проти них. Але необхідно пояснювати, що найуспішнішим протестом може бути тільки організація робітничо-фермерських сил і боротьба за цю саму справу, за яку впали жертви в Воторфорді і Дромгелері — боротьба проти виписку, проти капіталізму. Проліта невинна кров робітничу не пропаде марно; вона вродить нових борців за освободження всіх працюючих.

ЦАНКІВЩИНА ЛЮТУЄ.

Цанківщина в Болгарії далі лютує. Цанков — цей кровожадний кат болгарських робітників і селян, як видно рішів винищити своїх ворогів — комуністів і членів селянської партії, що називається до нього.

Телеграма з 27 червня доносить, що за останніх 24 години військовий суд видав 12 смертних вироків комуністам на провінції. В самій же столиці видало 30 засудів в тюрму на ріжні речичці. Прокуратура домагалася 17 оскарження смертної карі.

Хоч суд не задоволь в цьому випадку бажання прокуратури, то це справи не змінє. Засуджені в тюрму повбивают в дорозі до тюрми. Бо не робить ріжницї, як і на скільки засуджують тепер в Болгарії тих, що борються проти диктатури фашиста Цанкова, їх в дорозі до тюрми вбивают.

Колісь в Болгарії, Румунії, Югославії та в багатьох інших країнах поліція, після наказу властей, вбивала засуджених в дорозі до тюрми, а потім казала, що вони хотіли втікати. А тепер, з легкої руки польського Мурашка, що вбив Бо-

гінського і Вечоркевича, поліція навіть не симулює втечі арештованих.

Ось недавно в Болгарії засуджено бувшого міністра фінансів в кабінеті Стамбульського — Янова і бувшого головоу парламенту Потіева на 10 літ тюрми. Ці особи не будуть комуністами, але брали участь в боротьбі проти Цанкова лише як прихильники селянської партії. Не може бути й мови про те, щоб ці люди боролися проти Цанкова бомбами. Це за мягкий тип людей до такої системи боротьби.

Колі їх везено з суду до тюрми, поліціанти застріляли їх в дорозі з револьверів. Про це в короткі пишуть в буржуазній газеті, подають як новинки, але не висказують ані слова протесту ні обурення. Мовчить “культурна”, цивілізована Европа. Мовчить тому, що це-ж діло її рук. Цанкову прийшла на допомогу буржуазна Европа, з П. Інтернаціоналу включно. Тепер вона припліскує Цанкову за те, що він так розсправився з комуністами і ворогами фашизму взагалі. Це називається демократія.

НА ШПАЛЬТАХ ГАЗЕТ.

Депо про події в Китаю. Багато тепер пишеться на шпальтах газет про події в Китаю. Пишеться атрагентом... А на сторінках історії визвольного руху китайського народу з китів чужоземного капіталу записують ці події кровю поневоленних китайських мас.

Капіталістичні газети пишуть, що страйки і повстання китайських мас, це робота більшовиків.

Телеграфічна агенція Райтера доносить, що т. Троцький з приводу подій в Китаю помістив статтю в московських “Известіях”, в якій пише (подає за “Дейлі Геральд”):

“Частина закордонної преси, а спеціально англійської преси, списують криві події в Китаю московській інтризі і обвинувачує в більшовистві всіх китайських студентів і робітників, які протривають вимушено закордонних держав в справі Китаю. Це тільки більш популярно більшовиством серед широких мас китайського народу. Англійська преса сама піддає Китаю ідею, що Союз Соціалістичних Радянських Республік стоїть за національній визволення Китаю”.

В чому заключається головна причина повстання китайських трудових мас проти чужоземного капіталу, свідчить стаття китайського діяча і журналіста Кіа-Лює-Ло, яку містять лондонський часопис “The New Leader”.

Цей китайський журналіст подає деякі факти за “Звітю комісії дитячої праці”, опублікованого в липні 1924 р. Звіт той тим більше заслуговує довіри, що комісія складалася з закордонних експертів, призначених муніципальною радою Шангаю, яка складається з закордонних

ПРИВІТ КИТАЙСЬКИМ РОБІТНИКАМ.

Всесоюзна Центральна Рада Радянських Професійних Союзів вислала до китайських робітників такий привіт:

“Всесоюзна Центральна Рада Професійних Союзів шле свій гарячий братерський привіт китайським робітникам і всім борцям за освободження китайського народу зпід гнету закордонних капіталістів. “Робітників Радянського Союзу з напруженою увагою слідять за розвитком вашої героїської боротьби за свободу і жалюють разом з вами при невдачі та радіють з ваших побід.

ЗРІСТ КОМУНІЗМУ І ТАКТИКА КОМПАРТІІ В АНГЛІІ.

В своїй промові, вилгошеної на відкритті з’їзду англійської комуністичної партії, т. Поллит відзначив, що сьогодні комунізм в Англії вже не маленька течія, яку переслідують капіталізм, а значне явище, що загрожую цілості й навіть існуванню капіталістичного устрою. З часу останнього з’їзду компартії, — каже т. Поллит, — сталися дві великі події: повалення робітничого уряду в Англії й значні досягнення в справі встановлення міжнародної єдності профспілок. Тов. Поллит відзначив далі контраст між діяльністю генеральної ради трейд-юніонів, що викрила фальшованість так званого “Листа Зіновева”, та діяльністю Мек-Доналда, який довірився уряду свого міністерства.

Критичне відношення до робітничого уряду з боку англійської компартії, сказав т. Поллит, має свої основи не тільки в цій справі, а також і в інших, наприклад у відношенню до безробітних, у пригніченню робітників-тубілівів в Кені й т. и. Англійська компартія має право гостро критикувати лідеві робітничої партії та робітничого Уряду навіть, коли ця критика тимчасово не популярна, бо, нарешті, робітничий клас зрозуміє, що компартія була його авангардом.

Кажучи про єдність професійного руху, т. Поллит сказав, що кращим показником важливості цієї справи є напад буржуазної преси. Англійська компартія вітає досягнення в цій справі й буде продовжувати агітацію за скликання всевітнього конгресу, який повинен об’єднати всі профспілки. Кажучи далі про діяльність англійської компартії, т. Поллит відзначив, що за останній час політичні напади з боку буржуазії, а також з боку Мек-Доналда значно збільшилися.

ГЕТЬМАНЦІ І ПЕТЛЮРІВЦІ.

Що таке гетьманці, а що таке петлюрівці? — пояснювати багато буде тут зайвим. Гетьманці, це ті, що з Назаруком на чолі дають в “Січ” петлюрівців, а петлюрівці, це ті, що “загетьмача” дають гетьманцям. Як злізніти їх разом, то це ті, що “указати” сердито дають більшовицям, які після їх гетьманців та отаманів, свиней пасти, говорять про народньо...

Тільки-ж я особисто думаю, що для свиней це обидва. Колісь ті гетьмани та отамани будували свою державу... Кожний своєю. А що забачито їх було, то відомо річ — не брехали. А тепер одні на друзих за це сердяться і одні дружили дають.

А лаяється вони вміють... Ми тут якраз і наведемо, як то вони зі своїми січима колісь будували державу.

Це одна замітка: ви пригадуєте, як ми наводили вже в “У.Р.В.”, як то галицькі панци відтінгували від Львова армію і повели її розстрілювати галицьких селян і робітників в Золочеві, Тернополі, Дрогобичі, що повстали проти панів, і цим відтінженням віддали Львів польській шляхті — пам’ятаєте?”

От і гаразд. А тепер продовження. Значний вже нам поручник Гарнаєвський дає в своїх споминах про “державне будівництво” Петлюри піше:

“Якраз в часі бунту в Золочеві з України хлюнула в Галичину хмара наддніпрянських сепаратистів, чи радше більшовицян (!) старшин, які чомусь утікали перед більшовиками. Вони говорили, що творять “загони”. Але війська не мали, тільки великі магазини і багато грошей. Золочівська станиця була завалена потогами Петлюри, навантаженими всяким добром. Се добро належало до петлюрівських штабів бє війська. В місті бачив я часто паних старшин Петлюри. Вони гиньло заражували й галицькою армію. Солдат у Петлюри брав тільки платні, що у галицькій армії старшини. Вони спрочинили в Галиччині страшну дорожничку, а своєю “широкою натурою”, маючи доволі

з властиво агента, бо на союзника той бунтівник не дорік нікому. Що так дійсно було, видно з того, що з хвилею упадку герцога Гал. Армії — Петлюра сам пропав. Не мало погнати, що в як старшина армії поволіно злочин несубординатій супроти українського “генерала”, — бо який генералом був Петлюра? Хто його зробив генералом? Атаке у військовій штучі стоєт о ціле небо висє кождий капраль, кождий “утер”, що скінчив підстаршинську школу.”

Отже таке то піше співає “свій про свого”. Сам ходив (і друтих гонив, бо офіцер) адоптовати Петлюрі Київ, хоч тоді вже знав, що то за диявіл є той Петлюра. А ніні такі відкриття робить.

Бо-ж сам кажє, що як в Полонному, на Волні, приїхав до них Петлюра і почав викладати “сучасний економізм”, то навіть ніхто не пішов його слухати.

Кажучи про майбутню конкуренцію профспілок залізничників, транспортників, металістів і гірників, т. Поллит відзначив, що коли тільки ця конференція не висловиться за об’єднаний наступ робітників, то в найближчі роки ми будемо свідками катастрофічних подій. Позиція лівого крила, каже т. Поллит, все ще невизрана. Компартія бажє бачити ліве крило організованим і вона буде провадити свою роботу в тому напрямкові, щоб притягти нових членів у масову комуністичну партію, яка повинна повести за собою британських робітників до конечної мети, — до захоплення влади.

Далі виступав секретар національної спілки безробітних т. Долгєс, який, вітаючи з’їзд, заявив, що компартія є єдиною партією, яка не дивлячис на переслідування, брала активну участь у боротьбі за поліпшення стану безробітних.

Представник британського комсомолу, вітаючи з’їзд, відзначив, що роля комсомолу, як революційного резерву в компартії, набуває в сучасний мент особливого значіння. Серед молоді починається рух. З’їзд комсомолу, що буде в липні, буде також і з’їздом більшовизації.

Добре то говорити про “характер народу” сидіти в Шігго. А сується він, панове, з своім парем, або гетьманом на Україну — то такого напустите, що й сонки вашого запаху не витривають.

Та нам не так важно те, як кажє, як те, хто кажє. Говорить це про Петлюру і одні про друтих тепер самі ті, що колісь спішно “вокували” за паних своїх, польських, німецьких, міжнародних проти трудового українського народу.

А тепер — як бачите! Крім ескоти нічого з самих не лишилося. Ах, правда, ще більшовици ляють. Це все.

ВІЗРЕЦЬ СОЛІДАРНОСТІ МІЖ РОБІТНИЦТВОМ.

В Берліні відбулася 24. травня передача німецьким робітникам червоного прапору, який їм прислали російські робітники.

З самого ранку в день передачі прапору з робітничих кварталів до місця зборів потворили завіси червоних фронтонів, у тому числі й ті, що прибули до всіх кімнат Німеччини. З рогорочених прапорами рушили вони до Люстгартену, де збиралось багато тисяч червоних фронтонів, що потім шільними рядами направились до величного стадіону в Ліхтенберзі.

Дуже чисельні делегації червоних фронтонів прибули з Саксонії, Турингії, Південної Галиччини. Петлюрівська система була без порівняння гірша від більшовицької, бо се властиво не була системою, тільки се був божевільний хаос, спричинений безправним узурпатором, незлічимим до ніякої державної роботи. Вже тоді можна було сподіватись, що той чоловік спосібний до найгірших річей. Показалося пізніше, що коли він для своєї амбіції здобув Галицькою Армією Київ, в тім самім часі віддавав Полькам Галичину на письмі!

А про шкільництво за Петлюри нічого не чув, хоч піши перейшов Волинь, Поділля й Київщину. Хто бунтам і бачив се, розумів, що се до обра не може довести. Але попанши в той круговорот, тяжко було звести. Тому нема що дивуватися тим, які йшли з Петлюрою, а були між ними на військових і світських становищах також люди чесні і світлі. Та сьогодні стремити до відбудовання Петлюрівщини може хіба чоловік найвільний або той, хто тоді нажився та протривавши наложити на державні гроші, думає коштом укр. держави та при помочі “мудро” уладженої петлюрівської фінансовости вдруге нажитися. Тепер ясно, що Петлюра се значний бунтівник і узурпатор, який не вагався навіть віддати Польщі найбільш упорядковану част укр. землі, Галичину, на котрій він весь час омирався! Який Галичина в час була одержала від Петлюри те добро, которе в його магазинних забранях по Гетьмані, розкрадено, і ті мільони, які пішли на удержування безспросних пинци та на заграчання “місії” без числа — то Галичина була одержала навіть по приході арм. Галера, яку оберта, гола й боса Галицька Армія майже годину розбила і від Чорткова аж під Львів гоняла. Та Петлюра не тільки що не запомів Галиччанин але ще школив їх і розкладав пропагандою. Се тоді було для нас нечестивим дорожничку, а своєю Петлюра робив се як польський союзник

Телеграму, яку вислали німецькі робітники, отримав голова Революційної Військової Ради Радянського Союзу т. Фрунзе. Телеграма звучить: “Сто тисяч пролетарів-революціонерів, зпоміж них 30 тисяч червоних фронтонів з усіх країн Німеччини, зібравшись на Ліхтенберському стадіоні, посилають армії пролетаріату — палке привітання. Ми памятаємо заклик т. Фрунзе — бути глибокими дати одсіч капіталістам, що під проводом англо-американського імперіалізму готують штурмувати твердині світової революції — Червоної С.Р.С.Р.”